

Τα πάθη του Ποντιακού Ελληνισμού μέσα από τις μαρτυρίες δύο Μητροπολιτών

/ [Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

Έγγραφες μαρτυρίες για την υπό των Νεοτούρκων Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού στις εν Πόντω Πατριαρχικές Μητροπόλεις Νεοκαισαρείας και Ροδοπόλεως.

Γράφει ο Ιωάννης Σιδηράς/ Θεολόγος-Εκκλησιαστικός Ιστορικός-Νομικός

Στο άκουσμα και μόνον της περιφράσεως: «Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού» συντελείται αναποφεύκτως και αναποδράστως η αδυσώπητη μνημονική αναγωγή στα 353.000 και πλέον «άδολα θύματα και σφάγια», τα οποία ήχθησαν επί σφαγήν στο βωμό της γενοκτονικής εθνοκαθάρσεως, όπως επεβλήθη από το καθεστώς των Νεοτούρκων κατ' εφαρμογήν του πολιτικού δόγματος του Παντουρκισμού σε βάρος όλων των μη μουσουλμανικών μειονοτήτων της ψυχορραγούσης οθωμανικής αυτοκρατορίας με αντικειμενικό στόχο την ίδρυση ενός τουρκικού κράτους με ένα millet, το τουρκικό millet, μία θρησκεία, την μουσουλμανική και μία γλώσσα, την τουρκική.

Ο Φελίξ Σαρτιό αναφερόμενος στην γενοκτονία του Ελληνισμού της καθ' ημάς

Ανατολής έγραφε χαρακτηριστικά ότι: «Οι Νεότουρκοι αποκάλυψαν το μεγαλεπήβολο σχέδιό τους, την εξόντωση δηλαδή όλων των ιθαγενών Χριστιανών της Μικράς Ασίας. Ποτέ, σε καμία περίοδο της ιστορίας, κανένα πιο διαβολικό σχέδιο δεν είχε στοιχειώσει τη φαντασία του ανθρώπου. Η «ερυθρά σφαγή» ολοκληρώθηκε από ένα σύστημα που λέγεται «λευκή σφαγή». Πρόκειται για την αργή εξόντωση από την κακομεταχείριση, τις εκτοπίσεις, το κρύο, την παρατεταμένη στέρηση νερού και τροφής, τον αποκλεισμό σε μπουντρούμια, τόσο μικρά, που να μη χωράς όρθιος».

Ο δε πολύς καθηγητής Π. Ενεπεκίδης αναφερόμενος στην φύση και στην μέθοδο της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου από τους Νεοτούρκους και τους κεμαλικούς, η οποία καίτοι έχει πολλά κοινά χαρακτηριστικά με την Γενοκτονία των Εβραίων, εντούτοις έχει και δύο βασικές διαφορές, γράφει τα εξής: «Είναι μία γενοκτονία πολύ αλά Τούρκα. Η γενοκτονία αλά Τούρκα είναι βουβή, πονηρή, ανατολίτικη, δεν έχει θεωρητικά background, αλλά μάλλον πρακτικά, πλατσικολογικά. Οι καλούμενες εκτοπίσεις, εξορίες των κατοίκων ολόκληρων χωριών, οι εξοντωτικές εκείνες οδοιπορίες μέσα στο χιόνι των γυναικόπαιδων και των γερόντων – οι άνδρες βρίσκονται ήδη στα τάγματα εργασίας ή στον στρατό δεν οδηγούν φυσικά σε κανένα Auschwitz, με τους διαβολικά οργανωμένους μηχανισμούς της φυσικής εξόντωσης του ανθρώπου – όχι! Ήταν όμως ένα Auschwitz εν ροή, οι άνθρωποι πέθαιναν καθ' οδόν, δεν περπατούσαν για να φτάσουν κάπου, όχι, περπατούσαν για να πεθάνουν από τις κακουχίες, την παγωνιά, την πείνα, τον εξευτελισμό του ανθρώπου. Αυτό ήταν το διαβολικό σύστημα, πονηρά οργανωμένο. Δεν υπήρχε στο τέρμα κανένα Auschwitz γιατί για τους περισσότερους δεν υπήρχε τέρμα. Το ταξίδι προς τον θάνατο ήταν ο θάνατος, όχι το τέρμα του ταξιδιού».

Κατά την διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου (1914-1918), οπότε και ετέθη σε απόλυτη εφαρμογή το φρικτό και διαβολικά οργανωμένο και προμελετημένο σχέδιο της λεγομένης «λευκής σφαγής» του Ποντιακού Ελληνισμού, Μητροπολίτης Νεοκαισαρείας ήταν ο αοίδιμος Πολύκαρπος Ψωμιάδης (1911-1922) ο μετέπειτα Μητροπολίτης Ξάνθης και Περιθεωρίου (1922-1935), ο οποίος εκοιμήθη το έτος 1935. Ο Μητροπολίτης Νεοκαισαρείας Πολύκαρπος εγεύθη το πικρόν ποτήριον να ζήσει τον φρικώδη αποδεκατισμό και εξοντωτικό αφανισμό του χριστωνύμου πληρώματος της παλαιφάτου και ιστορικής Μητροπόλεως αυτού, η οποία, σύμφωνα με επίσημα και αψευδή τεκμηριωμένα στατιστικά στοιχεία, κατά το έτος 1913 είχε 117.457 Έλληνες Ορθοδόξους, κατανεμημένους σε 3 πόλεις, 11 κωμοπόλεις και 166 χωριά. Διατηρούσε σε λειτουργία 180 ναούς και περίπου 200 παρεκκλήσια. Στην επαρχία Νεοκαισαρείας λειτουργούσαν 1 ημιγυμνάσιο και 181 σχολεία, στα οποία φοιτούσαν 12.800 μαθητές και μαθήτριες και δίδασκαν 193

καθηγητές και διδάσκαλοι. Κατά τα τελευταία έτη η έδρα της Μητροπόλεως Νεοκαισαρείας ήταν στα Κοτύωρα (Ορντού ή Ορδού). Σύμφωνα μάλιστα με τα στατιστικά δεδομένα της «Μαύρης Βίβλου Διωγμών και Μαρτυριών του εν Τουρκία Ελληνισμού (1914-1918)», η οποία εξεδόθη εν έτει 1919 υπό του Πατριαρχικού Τυπογραφείου εν Κωνσταντινουπόλει, στην Επαρχία Νεοκαισαρείας υπήγοντο διοικητικώς οι Καζάδες Ορδού ή Ορντού, με πρωτεύουσα τα Κοτύωρα, Οινόης, Τέρμε, Ινεπόλεως, Δζίτε και Φάτσας, όπου κατά την διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου εξεδιώχθησαν δεινώς περί τις 27.216 Ελλήνων Ορθοδόξων Ποντίων.

Ο Μητροπολίτης Νεοκαισαρείας Πολύκαρπος στις 29 Ιανουαρίου 1919 σε λεπτομερή έγγραφη Έκθεση - Αναφορά του, την οποία υπέβαλε στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, αναφερόμενος στα μαρτύρια και πάθη του πολυμαρτυρικού ποιμνίου του έγραφε τα κάτωθι: «Κατά την έξωσιν, αντί να οδηγήσωσι τους δυστυχείς τούτους Χριστιανούς διά της ωρισμένης συντόμου οδού, σκοπίμως προς ταλαιπωρίαν και τελείαν εξόντωσιν αυτών οδηγούν εις τον προς ον όρον δι' άλλων δυσβάτων και απομεμακρυσμένων επικινδύνων οδών.

Κατά δε την ταλαιπωρημένην οδοιπορίαν, εβλασφημούνται υπό των συνοδευόντων αυτούς χωροφυλάκων, εδέροντο ανηλεώς και ηναγκάζοντο να διανυκτερεύωσιν εν τω υπαίθρω, πολλάκις υπό την βροχήν και εντός βορβόρου. Θρήνοι και κοπετοί, ολοφυρμοί και πύρινα δάκρυα περιεφρονούνται και ου μόνον καμμίαν αίσθησιν δεν ενεποίουν εις τα ανθρωπόμορφα τάυτα της φύσεως τέρατα, αλλά και την χλεύην και περιφρόνησιν προεκάλουν. Βρέφη δε και νήπια κατά Κρημνών εν τη οδώ κατερρίπτοντο και διά λίθων ασπλάχνως απετελειούνται τα ταλαίπωρα υπό των αγρίων συνοδών των δυστυχών Χριστιανών και πατριωτών μου, οι δε ιερείς επροπηλακίζοντο, εξυβρίζοντο και εξευτελίζοντο.

Τον ενταύθα Επίτροπόν μου Αρχιμ. Θεοδώρητον μεταδίδοντα τα άχραντα Μυστήρια εις τους Χριστιανούς μου, επί τη απελάσει αυτών, εξύβρισε βανδαλικώτατα και απέσπασε βιαίως εκ του ιερού ναού ο εν Τραπεζούντι νυν ευρισκόμενος Κερασούντος Κομισέρης Χαμδής, τολμήσαντα δε καθ' οδόν ίνα παρακαλέση τον χωροφύλακα ίνα μη σταματήσει η συνοδεία εις το ανηφορικόν και απόκρημνον μέρος, όπου απήτει εκείνος ν' αναμείνωσιν άλλους, μη δυνηθέντας να συνακολουθήσωσιν, αλλά να προχωρήσωσιν ολίγον έτι περαιτέρω επί του εκεί επιπέδου, ερράπισεν, έδειρεν, έσειρεν εκ του γενείου και εξυβρίσας βανδαλικώς ο αρχηγός των οδηγών χωροφυλάκων (καφιλέ μεεμούρης) Ταχήρ εφένδης, νυν μαλ Μουδούρης Κελκίτ, παρέδωκε εις ετέρους προς φυλάκισιν, μόλις δε διεσώθη.

Τον γέροντα Ιερέα Χρυσόστομον, εφημέριον της κωμοπόλεως βοώνος (Βόνα), τολμήσαντα να επανέλθη εκ της εξορίας εις το χωρίον του συνέλαβον οι Τούρκοι και παρέδωκαν εις χείρας Τούρκου χωροφύλακος, όστις ανυπόδητον ωδήγησεν ενταύθα, δέρων αυτόν ανηλεώς καθ' οδόν και προπηλακίζων. Μόλις δε επί ποδών ιστάμενον, ένεκα των δαρμών, ωδήγησεν εις τας φυλακάς ένθα εδέρετο καθ'

εκάστην. Εκείθεν, μετά πολλές εκλιπαρήσεις και χρηματικές θυσίας, παρέλαβον αυτόν προς θεραπείαν οι εκ των συμπολιτών μου ενταύθα ως τεχνίται μείναντες Γεώργιος Καρυσίδης και Θρασύβουλος Θ. Παζόπουλος, αλλά μετά τρεις ημέρας ο δυστυχής γέρων ιερέυς παρέδωκε το πνεύμα.

Image not found or type unknown

Τον εφημέριον του χωρίου Αντούζ του τμήματος χαψάμανας Παπά Ιωάννην, επί τη προφάσει ότι είχε δήθεν γνώσιν του φόνου δύο φυγοστράτων Τούρκων υπό ετέρων φυγοστράτων, συνέλαβον και έρριψαν εις τας φυλακάς, ένθα καθ' εκάστην έδερων ανηλεώς. Ένεκα δε των δαρμών ασθενήσαντα εξύρισαν την κόμην της κεφαλής και τον πώγωνα και μετέφερον εις το νοσοκομείον, όπου και απέθανε.

Τον εφημέριον του χωρίου Ελέζκιοϊ του διαμερίσματος Πολεμωνίου Παπά Λάζαρον, επί ετέρα αστηρίκτω προφάσει, ότι δήθεν λησταντάρται εφιλοξενήθησαν εν τη οικία αυτού, οίτινες φονεύσαντες δύο χωροφύλακας έθαψαν αυτούς εν τω αγρώ του, έρριψαν εις τας φυλακάς δέροντες αυτόν καθ' εκάστην και περιάγοντες εν τη αγορά προς διαπόμπευσιν εφόνευσαν διά δαρμών.

Τον εν Φάτσα Επίτροπόν μου σεβάσμιον Ιερέα Παπά Χρυσόστομον, επί τη αυτή αστηρίκτω προφάσει, συλλαβόντες μετά των προκρίτων της κωμοπόλεως ταύτης: Παναγιώτου Τερζόγλου, Λαζάρου Τερζόγλου, Βασιλείου Γιαλμανίδου, Κωνσταντίνου Ορφανίδου, Παύλου και Χαραλάμπους Ξανθοπούλων, Ιωάννου Σωνακίδου και άλλων οδηγήσαντες ενταύθα, έρριψαν εις τας φυλακάς και κακοποιήσαντες μόλις μετά 6 μήνας και επέκεινα απέλυσαν των πλείστων τελειωθέντων εν τη φυλακή.

Τον Ιερέα Παπά Βασίλειον, εκ της επαρχίας Κολωνίας, ευρεθέντα εν τη αποβάθρα Ορδού κατά την επιδρομήν του ρωσσικού στόλου, δείσαντες τας χείρας διά σιδηράς χειροπέδης, απήγαγον εις μέρος άγνωστον, οπόθεν δεν επέστρεψεν πλέον. Υποτίθεται ότι καθ' οδόν εφόνευσαν αυτόν.

Τον Θεμιστοκλήν Παστιάδην, άνδρα λόγιον και ευϋπόληπτον, φεύγοντα της τουρκικήν θηριωδίαν και απειπειρώμενον να επιβιβασθή μετ' άλλων ρωσσικού σκάφους κατά την επιδρομήν, συνέλαβον αστυνομικά όργανα, έδεισαν διά χειροπέδας τας χείρας αυτού και δείραντες ανηλεώς έρριψαν εις τας φυλακάς μεταξύ των κακούργων. Απεφυλακίσθη δε μόλις μετά πολλές παρακλήσεις και εκλιπαρήσεις του μεσολαβήσαντος Ρεζή - Μουδούρη φιλογενούς κ. Ευστρατίου Καπιώτου και επί τη καταβολή τριάκοντα λιρών.

Τον επίσης λόγιον έμπορον Ευκλείδην Λ. Θρουμουλόπουλον, επί ομοίαις προφάσεσι συλλαβόντες, έδεισαν τας χείρας και βασανίσαντες εξώρισαν εις Μεσουδιέ. Την

πτωχήν κωφάλαλον παρθένον Ροδὴν, θυγατέρα του Θεοδώρου Γιολτζή κατυωρίτου, διεκόρευσεν αναίδην ο αρχίατρος Σαδρενήν εφένδης, ευρισκόμενος νυν εν Τραπεζούντι. Δέκα οκτώ ορφανά Ελλήνων Χριστιανών, μετενεχθέντα εις Ορδού εκ των χωρίων Γιαϊλά γιουζή της επαρχίας Κολωνίας, εγένοντο άφαντα. Κατεδικάσθησαν σκοπίμως εις τον δι' ασιτίας θάνατον... Μεταξύ των φονευθέντων, αριθμούνται και ο εφημέριος του χωριού Τζαρούκ - Τζηκαράν του τμήματος Μελανδίας Π. Αλέξιος και ο Αναστάσιος Λαζάρου Κουρουκλόγλου».

Κατά την φρικώδη περίοδο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου (1914-1918) όταν οι Νεότουρκοι εφήμοζαν καθημερινώς, με συστηματικό και οργανωμένο τρόπο, το προμελετημένο σχέδιο της γενοκτονικής εθνοκαθάρσεως των Ελλήνων Ορθόδοξων Χριστιανών, Μητροπολίτης Ροδοπόλεως ήταν ο αοίδιμος Κύριλλος Παπαδόπουλος (1909-1922), ο οποίος εκοιμήθη εν Κωνσταντινουπόλει, στις 11 Ιανουαρίου 1944.

Σύμφωνα με επίσημα στατιστικά δεδομένα της περιόδου εκείνης, στην εκκλησιαστική επαρχία της Μητροπόλεως Ροδοπόλεως, που ιδρύθηκε αρχικώς κατά το έτος 1863, Πατριαρχική και Συνοδική αποφάσει, ύστερα από την συνένωση των Εξαρχιών των τριών Μεγάλων Πατριαρχικών και Σταυροπηγιακών Ιερών Μονών του Πόντου, ήτοι της Παναγίας Σουμελά, του Αγίου Ιωάννου Βαζελώνος και του Αγίου Γεωργίου Περιστεριώτα, έπαυσε να λειτουργεί το 1867 και ανευστάθη το 1902, κατά το έτος 1913 διαβιούσαν 24.820 Έλληνες Ορθόδοξοι Χριστιανοί, κατανεμημένοι σε μία κωμόπολη και σε 56 άλλα χωριά. Διατηρούσε εν λειτουργία 60 ναούς και 5 Μοναστήρια, καθώς και 255 παρεκκλήσια. Το έμπυχο δυναμικό της Μητροπόλεως Ροδοπόλεως ανήρχετο σε 108 κληρικούς και καλογέρους, ενώ σε όλη την εκκλησιαστική επαρχία λειτουργούσαν 55 σχολεία, στα οποία φοιτούσαν 3.053 μαθητές και μαθήτριες και δίδασκαν 87 διδάσκαλοι. Εκκλησιαστική διοικητική έδρα της Μητροπόλεως Ροδοπόλεως ήταν η κωμόπολη Λιβερά και στην ομώνυμη επαρχία υπήγοντο διοικητικώς οι Καζάδες Τορούλ, Μάτσκας και Γεμουράς, όπου κατά την περίοδο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου εξεδιώχθησαν απηνώς υπό των Νεοτούρκων περί τις 17.479 Έλληνες Ορθόδοξοι χριστιανοί.

Ο Μητροπολίτης Ροδοπόλεως Κύριλλος σε έγγραφη Έκθεση - Αναφορά του, υπό ημερομηνία 12 Νοεμβρίου 1918, προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο, διατραγωδώντας την γενοκτονική εθνοκάθαρση σε βάρος του ποιμνίου του, μεταξύ άλλων, έγραφε και τα εξής: «Φρίττει ο νους του ανθρώπου διά τας διαπραχθείσας φρικαλεότητες και τον αριθμόν των θυμάτων, ανερχομένων εις 487 ψυχάς, αίτινες εύρον οικτρόν θάνατον εν τοις όρεσι, τοις σπηλαίοις και ταις οπαίς της γης, όπου εκρύβησαν ίνα αποφύγωσι την δολοφόνον μάχαιραν των σφαγέων. Μεταξύ των δολοφονηθέντων τούτων θυμάτων κατατάσσονται άλλαι 14 νεάνιδες κόραι, αίτινες φεύγουσαι τον βαρύν πέλεκυν του δημίου, κατέφυγον, ως

εις άσυλον θρησκευτικόν, εις γην διαληφθείσαν ιεράν μονήν του Βαζελώνος, οπόθεν οι τύραννοι ούτοι, αφού απήγαγον τους φιλησύχους πατέρας της Μονής αιχμαλώτους, προέβησαν ούτοι εις κορεσμόν των σωματικών αυτών ηδονών, βία ατιμάσαντες τας παρθένους ταύτας, ως τελευταίον αφού απέκοψαν τους μαστούς και τας κεφαλάς, αφήκαν τα πτώματα και απήλθον».

Από τις ως άνω αψευδείς ιστορικές μαρτυρίες των Μητροπολιτών του Οικουμενικού Πατριαρχείου στις Ιερές Μητροπόλεις του Ευξείνου Πόντου αποδεικνύεται ότι η εφαρμογή του προμελετημένου σχεδίου των Νεοτούρκων για την γενοκτονική εθνοκάθαρση των μη μουσουλμανικών υπηκόων της ψυχорραγούσης οθωμανικής αυτοκρατορίας αποσκοπούσε στον ολοτελή και ολέθριο αφανισμό των Ελλήνων Ορθοδόξων Χριστιανών του Πόντου μόνον και μόνον επειδή ήταν Έλληνες και Χριστιανοί προκειμένου στο όνομα της νεοφανούς εθνικιστικής ιδεολογίας του Παντουρκισμού να δημιουργηθεί ένα κράτος με μία ενιαία εθνική τουρκική συνείδηση, μία θρησκεία και μία γλώσσα. Τούτο επετεύχθη τόσο με την «ερυθρά», όσο και με την «λευκή» σφαγή των Ελλήνων Ορθοδόξων Χριστιανών, οι οποίοι ως άδολα και ιερά σφάγια απεδεκατίσθησαν και μέχρι σήμερα αναμένουν την του αίματός τους δικαίωση, γιατί έρχεται ώρα που και οι νεκροί εκδικούνται... όχι με την της σφαγής μάχαιρα, αλλά με την ιστορική δικαίωση του αθώου αίματός τους μέσω της αθανάτου μνημοσύνης, η οποία δεν επιτρέπει σε κανέναν τον ενταφιασμό της ιστορικής αλήθειας.

Πηγή: www.paratiritis-news.gr